

ра Сърбия, колкото и да се лишиха отъ стратегичното удобство за втургане въ нея направо отъ трижгълника Царибродъ-Трънъ-Брѣзникъ. По една фатална опортитостъ на историята отъ врѣмето на Ст. Неманъ, прѣвъ Душана и въ ново врѣме, сърбитѣ все по-вече се отдалечаватъ отъ гнездата на естественото си разширение и обединение (Босна, Херцеговина, Чернагора, Новипазарско и Косово поле—Метохия) и се втургатъ литературно и съ въоружена пропаганда въ задгърбени съ историята, етнографията и културата български покрайнини, каквато е цѣлата Македония, респективно западната. Отъ тукъ и триенята между сърби и българи, тъкмо въ врѣмена когато трѣбва да се обърнатъ въ сътрудничество срѣщу сила, която спира еднакво България къмъ Македония и Сърбия къмъ Новипазарско, ако е нужно, впрочемъ, да се прѣгълтатъ за сега отъ южното славянство въпроса за Босна и Херцеговина.

Нека видимъ какъ сѣрбизма си проби пѣтъ въ Македония, какъ се породи сѣрбската националностъ въ Турция и каква е нейната политико-правна подкладка и перспектива.

Ще раздѣлимъ въпроса на двѣ: сѣрбска народностъ на с. отъ Шаръ и Скопска Чернагора и такава въ закржглената съ етнически, български граници Македония, респективно западната.

Сѣрбитѣ, по примѣра на българитѣ, не можеха да се обособятъ въ Турция като народностъ, освѣнъ чрѣвъ *черквата*. Отъ тукъ и свеждането въпроса за сѣрбската народностъ въ Турция въ тоя за сѣрбския тукъ черковенъ въпросъ.

Прѣди 1867 г., значи до разрѣшаването въпроса за турскитѣ гарнизони въ Сърбия и до съблазнителния мемоаръ на българскитѣ нотабили въ Букурещъ за политическа уния на България съ Сърбия, въ послѣдвѣята никога не се е говорило за сѣрби въ Македония. Първи въ тая посока сѣ биле Милоевичъ и Сречковичъ, които, впрочемъ, прѣдизвикали на врѣмето си недоволство и подигравки между самитѣ сѣрби¹⁾.

Въ границитѣ на Македония, гдѣто сѣрбитѣ при Урошъ II Милутинъ (1281—1321 г.) бѣха се настанили само чрѣвъ свои *войводи* върху земи населени съ *българи*,

¹⁾ Проф. Иширковъ въ отговора на Цвиичъ, фр. пр.; р. 88.